

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

En les guerres modernes, el belligerant que posseeix millors coneixements tècnics i disposa de superioritat d'elements combatius té al seu favor la iniciativa gairebé ininterrompuda de l'acció bèl·lica. A aquell adversari que es veu sotmès a una inferioritat, que ja no pot superar al llarg de la lluita, lògicament se l'hauria de considerar derrotat. Però no és així. I és que la potencialitat militar no ho és tot per a decidir la guerra. Com en les lluites de l'antigor, les d'ara es decideixen per la major resistència econòmica que pot oferir un dels bàndols en pugna. Per aquesta raó, l'esforç i la perfecta organització en la reraguarda, és la més ferma garantia per a triomfar en la guerra. La història ens en refereix gran nombre d'exemples, i sempre que els mètodes de fer la guerra pel terror (totalitària que diuen els germànics) han topat amb una resistència efectiva, la brutalitat de la força s'ha estavellat contra el bloc solidificat per la suma de sacrificis i d'heroïsmes de tot un poble. Els països que saberen vèncer en la guerra europea, travessaren les més desesperades situacions; milers de quilòmetres estigueren sotmesos a la dominació de l'invasor, centenars de poblacions sofriren els esgarrifosos estralls de la devastació, i governs i monarques hagueren d'acollir-se a l'hospitalitat de terres forasteres. La guerra que ens fa el feixisme internacional, també serà guanyada pel qui suporti més privacions i sàpiga mantenir una reraguarda sana. Per això, s'ha de formar l'exèrcit de reraguarda, els elements del qual no han de reunir qualitats físiques; han de tenir una moral i una voluntat: sacrifici fins on calgui i desig de vèncer.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XI

Durant l'estiu i la tardor del 1910, la campanya d'agitació de les extremes dretes no ha cessat un sol instant, i en la data del dos d'octubre, en totes les capitals d'Espanya, s'ha celebrat una manifestació de protesta d'aquells elements, en contra de la política del Govern Canalejas, amb l'intent de provocar una dimissió fulminant. La situació social del país, no és gens tranquil·litzadora per tal com es van produint vagues escalonades, a Bilbao, Saragossa, Barcelona, Madrid i en altres llocs. Malgrat tot, però, el Govern aguanta i es veu amb ànims de presentar-se a les Corts.

Acaben de celebrar-se les festes oficials del Centenari de les Corts de Cadix; i a Portugal es produeix un moviment de revolta que enfonsa el règim monàrquic i s'instaura la República en aquell país. Els vents veïns aviven encara més les passions en la política espanyola. Els republicans extremen les campanyes revolucionàries, entorn de les quals, les dretes intenten aixecar-hi les protestes de l'element militar. I Lerroux no vol caure de mal ull als elements armats, la qual cosa l'indueix a manifestar-se, en un acte, celebrat a la Casa del Poble de Barcelona, contrari a tota campanya antimilitarista i fa aquesta recomanació als seus amics: «tingueu compte en indisposar-vos amb els uniformes, de graduació singularment.»

Tenim les Corts entretingudes, primer, en un debat polític, i després amb la discussió dels pressupostos i la llei del «candau» (llei sobre limitació de les ordres religioses). Aconseguida l'aprovació d'ambdues lleis, es discuteix la relativa al servei militar obligatori, que també és aprovada, a finals d'any. En aquestes darreres sessions, es produeix un gest parlamentari de gran ressonància. Azcàrate i Pablo Iglesias desautoritzen a Lerroux com a líder de les forces republicanes, com a conseqüència de la política tèrbola i desastrosa de l'Ajuntament lerrouxista de Barcelona en l'escandalós afer de l'impost sobre la calç, guix i ciment.

Mentre les Cort estan inactives, a primers del 1911, el cap del Govern ha acompanyat el rei en un viatge al nord d'Àfrica. Molt aviat es celebren eleccions provincials, després de les quals reemprenen les tasques les Cambres. Per cert que és oportú recordar una de les primeres discussions que hi armaren els parlamentaris tradicionalistes, en torn del nomenament fet pel Govern, de coronel honorari del regiment de Savoia a favor del rei d'Itàlia, per veure-hi la intenció de molestar el Papa, en aquells moments de tiantor entre el Govern i el Vaticà. No menys curiós, per la mesquinesa que revela, és retreure la concessió de l'enorme quantitat de 50.000 ptes., no sense grans esforços, per a subvencionar l'Exposició que es projectava a Barcelona.

Canalejas, planteja la qüestió de confiança i li és ratificada. Al Marroc ha estat destronat el soldà Muley-Hafid i aquest fet torna a remoure l'atenció de les potències europees. Espanya porta nous contingents de tropes al nord d'Àfrica, sense una missió coneguda. Ben aviat les tropes espanyoles desembarquen a Larraix; els periòdics francesos posen el crít al cel, mentre que la premsa alemanya estimula a Espanya a prosseguir les operacions, en pla de conquesta, al Marroc. Alemanya es posa decididament enfront de França: és el desig germànic que no abandona la idea de provar les seves armes contra els francesos, i la qüestió del Marroc podria oferir una oportunitat per a provocar el conflicte. Espanya estarà més a prop del que li dicti Anglaterra que no de les suggerències ocasionals de nacions en pugna.

Retornem a les Corts. En aquest període s'ha aprovat la llei de supressió o substitució dels consums. No així han corregut la mateixa sort les lleis d'Associacions i la de divisió de Canàries; aquestes no han avençat ni en dictaminar-les, quan es procedeix al tancament de les sessions, a primers de juliol.

No s'han extingit encara les vagues, i a Saragossa hi ha hagut una topada sagrant entre obrers i la força pública.

El dia 20 de juliol, es reuneixen, en el Saló de sessions del Palau de la Generalitat, els representants de les quatre Diputacions de Catalunya per ocupar-se de l'acord adoptat pel cos provincial respecte a la Mancomunitat Catalana, i prenen els següents acords sobre l'objecte de mancomunar-se: La Mancomunitat atindrà els serveis d'obres públiques, beneficència i cultura, i queden designats per a constituir la ponència que redactarà el corresponent projecte, els presidents de les Diputacions de Barcelona, Tarragona, Girona i Lleida.—DEMO.